

Bogár László: Háromezerév

2025 október 22. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Nem kétségbe vonva az amerikai elnök békevágyának ?szinteségét és nem kisebbítve béketörekvéseinek jelent?ségét, akad azért itt néhány kérdés

Az amerikai elnök ugyan ígéretével szemben nem tudott 24 óra alatt békét teremteni az ukrán oroszok látszó

konfliktusban, sőt a béke ma messzebb van, mint eddig bármikor, de most úgy véli, hogy amiképpen fogalmazott „háromezer év óta el?ször” lesz béke a Közel Keleten. Nem kétségbe vonva az amerikai elnök békevágyának ?szinteségét és nem kisebbítve béketörekvéseinek jelent?ségét, akad azért itt néhány kérdés. Legf?képpen az, hogy ha Immanuel Kant Örök béke cím? híres esszéje nyomán Trump is a „józan ész” dönt? jelent?ségét hangsúlyozza minden alkalommal, akkor bár a józan ész nagyon derék dolog, s a homosapiens apologetikus önbemutatása során racionálisnak állítja be önmagát, miért megy folyamatosan szembe ezzel az önmagával. Ki, miért és miképp er?szakolja meg tehát a józan ész?

Sokan és sokszor feltették már ezt a kérdést, de ahogy Lucifer fogalmaz az Ember tragédiájában „révbe egy sem ért”. Nyilván én sem fogok, de akad azért néhány dolog, amir?l a siker reménye nélkül bár, de érdemes eltöprengeni. Az els?, ami felt?nhet ebben a történetben az, az, hogy az amerikai elnök megnyilatkozásaiban következetesen arról beszél, hogy ez a konfliktus háromezer éve tart. Ez azért elég különös, mert ma már egyértelm?nek látszik az, hogy az el?ttünk álló civilizációs szint? összeomlás oka legf?képpen az, hogy nemcsak az amerikai világbirodalom száz éve ért véget, és ennek nyomán nemcsak a Nyugat hatszáz éve tartó globális diktatúrája bukik meg végleg, hanem egy háromezer éve az egész emberi világot planetáris parazitaként kifosztó létmód is. Csakhogy ez eddig a legszigorúbban védett tabu volt, és azonnal önmagát semmisítette meg mindenki, aki háromezer éves ciklust emlegetett, pláne a Közel-Kelettel kapcsolatban. Hiszen az az „örök béke”, amelyet most Donald Trump, mint saját m?alkotását, amúgy joggal ünnepel az egy Izrael nev? közel-keleti kisállam, és egy vele szemben álló radikális „hálózat” egymást kölcsönösen megsemmisítéssel fenyeget? konfliktusának a lezárásáról szól, amely konfliktus éppen két éve tart. A két év említésén kívül még felvet?dhet az elmúlt 77 év, vagyis Izrael állam hivatalos létrehozása óta eltelt id?, esetleg a Balfour nyilatkozat óta eltelt 108 év, amelyben az akkor még a világot uraló Brit Birodalom el?ször fogalmazta meg a zsidóság önálló állama megteremtésének szükségességét, de hogy jön ide a háromezer év? Különös tekintettel arra, hogy Donald Trump a potenciálisan civilizációs összeomlást jelent? fenyegetés tényét, illetve az amerikai birodalom végét jelent? százéves ciklust és az ennek nyomán véget ér? hatszáz éves ciklust abszolút tabuként kezeli, akkor miféle elszólás az, hogy az igazán fontos tabut, a háromezer évet viszont most olyan kontextusban hozza el?, az Izrael és a Hamász két éve tartó nyílt és véres konfliktusát lezáró örök béke kapcsán, ahol annak értelmezése igen kényes kérdéseket vet fel. Nyilván csak a véletlen m?ve az is, hogy hirtelen éppen most került el? újra a kés? bronzkori lánreakciószer? összeomlások régen vitatott témaköre.

Bár a kés? bronzkor az emberiség egyik els? lépése volt a globalizáció felé, a virágzó id?szak háromezer éve csúfos véget ért. A kutatók régóta vitatkoznak arról, hogy mi állhatott a jelenség hátterében, írja például a 24.hu. Majd azt is hozzáteszi, hogy a kutatók többsége ma azon az állásponton van, hogy a kés? bronzkori összeomlás egy komplex jelenség volt. Az ?si államok hanyatlásának legf?bb tanulsága ma az lehet, hogy hiába t?nik egy civilizáció virágzóznak, bármikor elbukhat.

Nocsak, nocsak, szóval bármikor elbukhat, ez eddig valahogy nem nagyon volt publikus. Mint ahogy az sem, hogy a „globalizáció” akkoriban vált meghatározóvá. Úgy látszik elkezddik egy történelmi „comig out”, és Donald Trump, mint vérbeli showman azonnal bele is állt ebbe a trendbe, amelynek lényege, hogy „valaki” akkoriban „tabula rasa”-ként eltörölte az addig uralkodó létszemléletet és az arra épül? lét-berendezkedést, és valami egészen új máig uralkodó szervez?dés alapjait vetette meg. A „finom áthallás” pedig azt sejteti, hogy most is pontosan ez történik, csak összehasonlíthatatlanul nagyon léptékben, és sokkal veszélyesebb módon. Ha akkor az egész világ-szervez?dési mód történelmileg pillanatok alatt összeomolhatott, akkor vajon most mi a biztosíték az „örök békére”? Játshatjuk még egy darabig tehát azt, hogy a világnak nincs „alánya”, hogy a világ egy önszervez?d? rendszer, ahol következésképpen minden a véletlennek van alárendelve, ám a racionális emberi elme, a „józan ész” végül mindig gy?zedelmeskedik, tehát, hogy mint most a Donald Trump által tet? alá hozott „örök béke” kézzel fogható közelségben van, de attól még ez a háromezer éve az el?z? rendet valóban romba dönt? létszervez?dés most szintén megbukik maga alá temetve a ma létez? sokkal komplexebb világot. És azért bukik meg, mert ahogy Hamvas Béla fogalmaz ? maga a „proton pszeudosz”, az els? „lét-hamisság”, amire azóta minden épül.

Márpedig a hamis, sőt cinikusan hazug el?feltevésekre épül? m? sorsa csak a teljes összeomlás lehet. Az, aki úgy véli, hogy a kereskedelem, a pénz és a média profitszerzési célú fegyverként való használata helyes, racionális, a „józan észre” épül? lételv, az vagy végzetesen téved, vagy cinikusan és önámító módon hazudik. A proton pszeudosz kifejezést Freud is használta a hisztéria kapcsán. A „háromezer év” értelmez?-hatalmi el?hozása Trump részér?l szintén egy freudi elszólás lehet. Ett?l még óhajthatjuk az örök békét, de ezen az úton aligha érjük el.

Ajánló